

Borger

I

Det er underforstået,
at borgeren
er en samfundsborger.

II

Borgeren konstrueres
i voksende grad
som forbruger.

III

Oplysning erstattes
i voksende grad
af underholdning.

Debord

Han var meget iøjnefaldende
ved at kunne få noget særligt ud af Paris
på et ret sent tidspunkt,
selv om han langtfra
var ene om det.

Embryo

Embryoet er et foster,
der endnu ikke er blevet
en føtus,
hvilket det bliver
efter otte uger.

Det er omstridt,
hvorvidt embryo og føtus
kan siges at besidde
menneskelig integritet.

I hvert fald tildeles
ingen af dem
CPR-nummer
af staten.

Entartete Kunst

Denne store tyske kunstudstilling
fandt sted i 1937
og blev kurateret
af Joseph Goebbels.

Her fik publikum
for første gang
mulighed for at opleve,
hvordan sindssyges kunst
og moderne kunst
kan betragtes
ud fra samme perspektiv.

Familieidiot

Gustave Flaubert forblev ugift,
så han kunne nyde
sin monomani,
idet han blot ønskede
at skrive.

I øvrigt var verden ham
først og fremmest
uvedkommende.

Flaubert flyttede aldrig
hjemmefra.

Kendsgerninger som disse
fik Jean-Paul Sartre
til at bruge megen tid
på Flaubert.

Forandre for at bevare

Dette er Det Konservative Folkepartis slogan.

I 2004 anvendte partiets ledelse
knap kr. 3.000.000,-
på at lade reklamebureauet Kunde & co. udrede,
hvad det vil sige
at være konservativ.

En forudgående undersøgelse
viste nemlig,
at partiets egne medlemmer
og dets potentielle vælgere
ikke vidste det.

Forbrug

Nogle påstår,
at forbruget er en pligt,
men det er kun sandt
i en vis forstand.

Formalin

Udviklingen af dette desinfektionsmiddel har medført, at lig eller ligdele ikke behøver at blive anbragt i konservesdåser.

Fossil

Et fossil
er et forstenet individ,
der kan give værdifulde fingerpeg
om evolutionen,
og som derfor er mere berettiget
som dødt
end som levende.

French Theory

Skrives på dansk
på engelsk
og med store begyndelsesbogstaver.

Sigmund Freud

Freud opfandt
(mod manges vilje)
det ubevidste.

Han var tænkelig
uden Schopenhauer.

Fækalier

Der synes altid
at være en vis interesse
for fækalier,
eller i hvert fald for deres
symbolske værdi.

Men mon ikke de fleste
i sidste ende
simpelthen helst vil have,
at nogen fjerner dem.

Fødekæde

En fødekæde kan defineres som et mere eller mindre (eller slet ikke) naturligt volds- eller snyltehierarki.

Fødekæden er aldrig stærkere end sit svageste led.

Men bare rolig, der dannes altid nye fødekæder.

Godhed

“Det Gode er kun det Gode,
for så vidt som det ikke har i sinde
at gøre verden god.”

Also sprach
Badiou.

Grill

Grillmad er først og fremmest
brændte stykker kød,
der spises af danskerne
om sommeren udendøre,
fordi det hører med
til det relativt gode vejr.

Grundforskning

Er spild af penge
og tid.

Desuden
fører grundforskning blot
til mere grundforskning.

Grundloven

Danmarks Grundlov
er genial,
fordi den er så simpel.

Sådan er det i flere tilfælde
med ting,
der kommer fra Danmark.

At gå ud

Det betyder: at henvende sig
til offentligheden.

For eksempel
kan en politisk aktør
'gå ud og give et bud på at gøre en forskel'.

Se: 'give et bud på'
og 'gøre en forskel'.

Harem

En orientalsk, synkron og kønsspecifik version af det serielle monogami.

Hygiejne

For det moderne menneske
er hygiejne
noget ganske naturligt.

Men middelalderen
må have været
et ildelugtende helvede.

Hypergrafi

Den hypergrafiske person
frembringer ikke nødvendigvis
morsomme tekster,
da humor som bekendt
kan være vanskelig at fastholde
gennem længere tid.

Indføring i teoriens begrebsverden

1. Figuren

Der er næsten ingen grænser for,
hvad 'figur' kan dække over;
næsten alt lader sig opfatte
som en figur.

På den måde bliver ordet
en abstrakt kondensator.
Erfaringen giver belæg
for at hævde,
at brugen af ordet
bør begrænses.

2. Kapital-parlamentarisme

Som overordnet betegnelse
for den moderne vestlige kapitalismes
repræsentative demokrati
har Alain Badiou udviklet begrebet
det kapital-parlamentariske system.

3. Metasubjekter

Ved hjælp af metasubjekter
kan borgerne overbevise sig selv om,
at der er forbindelse
mellem tænkningen
og den virkelige verden.

4. Sandhedssubjekt

Man kan meget vel indgå
i et givet sandhedssubjekt,
uden at man selv opdager det.
Hvem siger så
hvilken sandhed?
Vær opmærksom.

5. Singularitet

En singularitet er noget,
der kun optræder
eller kun burde optræde
en enkelt gang.

Undertiden udsættes ordet
for normativ degeneration,
hvorved det på banal
eller endog primitiv måde
kommer til at betegne
noget enestående.

6. Socialt imaginære

Om alt det,
som et fællesskab er i stand til
at bilde sig ind,
først og fremmest om sig selv,
vil vi bruge betegnelsen
det sociale imaginære.

7. Subjekt

En underkastet borger
eller gruppe af borgere.

Individuel modstandsret

Fremhæves
af John Locke,
men afvises
af Rousseau.

Asger Jorn

Gennem sin forholdsvis korte karriere
malede han
en lang række groteske fysiognomier
i mere eller mindre friske farver,
der dog også udtrykker
det nordiske.

Jorn skrev desuden
et antal teoretiske bøger,
som han ofte solgte
til en rimelig pris.

Han var vistnok
Debords vigtigste sponsor.

Immanuel Kant

For den politiske del
af samtidskunsten
fungerer den tyske tænker
i mange tilfælde
som samlebetegnelse
for desinteresseret æstetisk velbehag.

Med andre ord:
Kant er fjenden.

Kedsomhed

Har åbenbart været
den væsentligste impuls
for digteren og filminstruktøren Jørgen Leths
liv og kunst.

Detaljen, legen, en særlig tone,
det tomme rum, langsomheden,
rollespil, nysgerrighed osv.

Kedsomhed
kan stadig virke fascinerende på mange,
selv om ingen
rigtig keder sig mere.

Kirkeby

En meget succesrig dansk kunstner,
der får størstedelen
af sine mange malerier
kørt til Tyskland,
hvor de åbenbart
altid bliver solgt.

På Læsø har han
et stort atelier,
der nærmest er en hal.

Klon

Verdens første kendte klon
var det engelske får
Dolly.

Konceptkunst

Kan defineres som enhver form for samtidskunst,
der ikke ligefrem afviser
at være konceptkunst.

Paradokset er nu,
at såfremt man afviser
at være konceptkunstner,
er dette i meget høj grad
konceptuelt.

Kontekstens betydning

Marxismen opstod
i et borgerligt miljø.

Og i øvrigt
blev psykoanalysens grundlægger
aldrig psykoanalyseret.

Kosuth

Han er blevet kaldt
konceptkunstens Elton John.

Hvad alkohol angår,
synes han at foretrække snaps,
i hvert fald når han besøger
København.

Krag

Jens Otto Krag var en dansk socialdemokrat
fra Randers.

Han flyttede til København
og introducerede
den menneskelige liderlighed
og magtens melankoli
i moderne dansk politik.

Krag ville hellere
have været kunstner,
men han vidste godt,
at han manglede talentet.

Kreativiteten

Er nu blevet optaget
blandt neurologiens forskningsobjekter,
og det menes, at man snart
vil kunne stimulere kreativiteten
ad kunstig vej.

Det har man sådan set kunnet længe,
men neurologerne
har åbenbart ikke
været klar over det.

Krill

Et velklingende
norsk ord,
der betegner rejeagtige krebsdyr
med lysorganer.
Krill findes i stimer
i oceanerne.

Ordet er indgået
i engelsk,
ganske som fransk
har overtaget det danske
'køkkenmødding'.

Kulturel andethed

Nogle eksempler kunne være:
barndommen, galskaben, døden,
primitive samfund, kvinden.

Kulturen

Ifølge Jean Dubuffet
er Kulturen,
og dermed den 'kulturelle' kunst,
det modsatte
af Art Brut.

Hvis Art Brut
er ubesmittet,
er Kulturen
det store horehus.

Man må altså kæmpe
mod Kulturen
og den kulturelle kunst.

Kunst

Vil næppe blive afskaffet,
da ingen længere kan definere den
på meningsfuld måde,
hvorfor man kunne komme til at kassere
noget værdifuldt.

Kunstens død

Det urokkelige grundlag
for kunstens moderne tradition.

Kunstnersammenslutninger

Paradoksale organisationer,
hvor medlemmerne fortsat prøver
at forlige deres individuelle særegenhed
med almenvellet.

Kønsdiskrimination

Det viser sig,
at samtlige dyreforsøg,
som har givet os værdifuld ny viden
om forskellen
på mandens og kvindens hjerne,
udelukkende er udført
på hanrotter.

Lediggang

Roden til alt ondt.

Den, der går ledig,
må snarest bringes tilbage
i en af samfundets mange former
for beskæftigelse;
thi samfundet er roden
til alt godt.

Levende begravet

I 1800-tallet
var det karakteristisk,
at man var bange for
at blive levende begravet.

Her var forfatteren H.C. Andersen
fuldstændig tidstypisk.

Mary

Dansk kronprinsesse,
der oprindelig arbejdede
i det australske erhvervsliv.

På gadeplan
er det blevet påstået,
at kronprinsessen ikke var kronprinsens eget valg,
men derimod udpeget
af statslige aktører
som særlig egnet
til formålet.

Massen; masserne

Massemennesket.

Masseindividualismen.

Masturbation

Den menneskelige seksualitets
nulpunkt,
når man ser bort fra
seksualitetens fuldstændige forsvinden,
som den for eksempel findes
hos helgener, ældre mennesker og folk,
der lider af hypergrafi.

Matematik

Har en særlig evne
til eksklusion.

Platon ville udnytte dette
og sagde,
at første stadium i et brud
med den offentlige mening
er matematikken.

Meningsdannelse

Offentlig aflejring
af alle mulige synspunkter og indstillinger,
der på den anden side
ender med at opvise
en nærmest forbløffende grad
af ensartethed.

Albert Mertz

Han er måske
den eneste danske kunstner,
som ingen nulevende dansk kunstner
kan se noget dårligt i.

På den måde minder Mertz lidt
om forfatteren Pia Juul.

Metaforer

Vi lever alle af dem.
Men i hele Flauberts forfatterskab
findes ikke
en eneste
smuk metafor.

Netværk

Senmoderne anordning
til afhjælpning
af såvel privat
som professionel
ensomhed.

Norden

Her får langt de fleste
gigt
af den megen
kulde og fugt.

Det nordiske lys

Karakteristisk ved at findes
i et område af verden,
hvor det ellers er mørkt
det meste af tiden.

Er blevet udforsket energisk
af Nordens kunstnere
og fulgt med stor interesse
af folk, der ikke selv
er bosat i Norden.

Næste nummer er: 27

A

afbureaukratisering—9

almenvellet—19

almindelig sund fornuft—5

B

C

centralisering og decentralisering—26

D

demokratisk dannelse—1

den demokratiske idé—7

detaillovgivning—15

detailregulering—8

E

F

G

H

handlekraft—14

I

J

K

kompleks stat—11

konkurrencestat—17

L

lederskab—16

M

meningsmåling—18

menneskelig forståelse—2

N

O

offentligt rum og privat rum—6

overvågning—20

P

personligt ansvar—13

personlig frihed—12

problem—10

Q

R

rettighedskrævende forbruger—22

rettighedstænkende borger—23

S

selvopfattelse—3
skandalesøgende medier—24
T
U
V
velfærdsstaten—21
vælgerangst politiker—25
W
X
Y
Z
Æ
Ø
det økonomiske samfund—4
Å

Oluf Hunger

Dansk konge, der kom i unåde
hos befolkningen,
fordi høsten slog fejl
(som om kongen på nogen måde
kunne have haft indflydelse på dette).

Oplysning

Måske skulle oplysning
stilles op
i modsætning
til overtro.

Penis

Det mandlige kønsorgan.

Dets tilstand
giver et fingerpeg
om erektionen.

Politik

Ifølge Badiou
er enhver politik
en singularitet,
hvorfor der aldrig
vil kunne gives
en definition af politik.

Men er det nemmere
at definere
en singularitet?

Politisk legeme

Rousseau skriver,
at man kan måle
et politisk legemes størrelse
på to måder:
enten ved territoriets omfang
eller ved folkets antal.

Porno

Indbegrebet af kropslig obscønitet.

Eftersom snart sagt
hvad som helst
lader sig beskrive med kroppen
som overordnet metafor,
er der næsten ingen grænser for,
hvad der kan fremstå
som obscønt
og dermed udvikle sig
i retning af porno.

Anders Fogh Rasmussen

Han må være blandt
de mere afmålte
danske statsministre.

Fogh Rasmussen sagde,
lidt i stil med Andy Warhol:
“Der er ikke noget at komme efter.”

Republik

Res publica betegner
det offentlige anliggende.
Motsætningen til dette er
res privata, privatanliggendet,
der er 'frarøvet' det offentlige.

Republikken
er et politisk legeme,
og samfundsborgerne
er dette legemes
med-lemmer.

Revolution

I dag betegnelse
for umærkelige ændringer,
for eksempel i teknisk indmad
og design.

Robespierre

Han var en yderliggående tilhænger
af fællesskabets idé,
og han talte i denne forbindelse
om "det personlige jeks nederdrægtighed".

Det virker, som om
Robespierre nærmest selv bad
om at få hovedet i guillotinen.

Hans hoved havde i øvrigt
en bemærkelsesværdig form.

Rom

I virkeligheden
fører kun én vej
til Rom,
nemlig kompromisets.

Rusland

Solsjenitsyn sagde, at Rusland
ikke kan forstås
med forstanden.

Men det er der vel ikke noget land,
der kan.

Samfundskontrakt

Jean-Jacques Rousseau udgav i 1762 en bog,
hvis titel på dansk er:
Samfundskontrakten eller statsrettens principper.

Samfundskontrakten
er en sammenslutningsakt,
hvor den enkelte kontrahent
tilbagelægges
i et moralsk og kollektivt legeme.

Selvhad

I princippet
finder man selvhadet
overalt,
både hos individer, grupper og hele nationer.

Faktisk tyder meget på,
at danskerne hader sig selv,
og for så vidt følelsen udgør et problem,
søges dette løst
gennem adfærdsformer,
der enten får den i forvejende lille danske nation
til at skrumpe i forhold til resten af verden
eller også får den til at svulme op
på mindst lige så iøjnefaldende måde.

Skrummel

Betegner en mindre monstrøsitet.

Der er som regel
ikke noget virkelig uhyggeligt
ved et skrummel.
Snarere noget komisk uanbringeligt.

Smart idioti

Thomas Pepper har hævdet,
at smart idioti
er en nødvendighed,
hvis man ønsker at gennemføre
en stærk læsning
af Hegels tænkning.

Staten

Statsorganisme.

Strækmarch

Er en politisk-æstetisk øvelse,
der kræver passende fodtøj
og pokerfjæs.

Er egentlig bluff.

Sygeliggørelse

Materialiserer sig
blandt andet
i en overflod af hospitaler.

Michel Thévoz

En meget tankevækkende udtalelse:

“Kunsten, som seksualiteten,
mister sin tiltrækning,
når den ordineres
som hygiejnisk øvelse.”

Tidsindstillet bombe

Den tidsindstillede bombe
er i en vis forstand
indbegrebet af forsinkelse,
i hvert fald forstået på den måde
at bomben får sin særlige effekt
netop ennem forsinkelsen.

I sine virkninger
peger den tidsindstillede bombe
i høj grad på det tilfældige,
da den forsinkede udløsning
kan forringe træfsikkerheden.

Omvendt ligger bombens forudsætning
i den minutiøse tekniske planlægning,
hvor hemmeligholdelse,
i form af camouflager
eller tilsvarende,
spiller en væsentlig rolle.

*

- A. abstrakt klæben
- A. allegorisk blik
- A. bureaukratifetich
- A. delikat gestalt
- A. havareret genskrivning
- A. komplekst mådehold
- A. magtens linjeføring
- A. masseadfærd
- A. massepsykologi
- A. masseæstetik
- A. monolitisk linjeføring
- A. narrativt blik
- A. subtil ophobning
- A. teatralisk tegnøkonomi
- A. ørkesløs stoflighed

Tyskland

Danskernes store nabo
mod syd.

Tyskerne
har ingen humor
og har startet
flere verdenskrige.

UFO'er

Ses næsten aldrig mere.

De intergalaktiske fremmede
har sandsynligvis
afsluttet udforskningen
af vor planet
og derefter
tabt interessen for den.

Vagina

Man har betegnet vagina
som kvindekroppens kloak.
Både mænd og kvinder
må begynde livet
med at passere gennem vagina.
Denne asymmetri
kan virke absurd,
men endnu mere ejendommeligt bliver det,
når man samtidig tænker på,
at mænd fødes
med brystvorter.

Velfærdsstat

Den skandinaviske velfærdsstat
var først og fremmest
et socialdemokratisk-humanistisk
dannelsesprojekt.

Ideen var,
at samfundsborgerne
kunne opdrages
til kritisk engagement
og god smag.

Øget materiel velstand
kunne skabe
moralsk gode mennesker
og dermed
et mere harmonisk samfund.

Gennem 1980'erne
mistede de intellektuelle venstreorienterede
monopolet på at definere,
hvem der er overklassen.

Modsætningen
mellem overklasse og underklasse
havde hidtil været defineret
økonomisk.

Efter 2001
defineredes forholdet
derimod kulturelt,
således at eliten blev befolkningens
negation.

Wah-wah-pedal

Denne pedal
har gennem talrige årtier
tilhørt den elektroniske musikfremførelses
mest tilpasningsvenlige tilbehør,
vel sagtens fordi den giver
en særlig moderne lyd.

Verbal alkymi

Dette var digteren Arthur Rimbauds betegnelse for sine poetiske frembringelser.

Det må siges
at være udtryk for klartskuende ironi,
da en forfatter normalt ikke
kan spinde guld på digte.

Vi

Et pronomener
med stor vægt.

Generelt er det mere respektabelt
at deltage i 'vi'
end i 'man'.

Som to eksempler
kan nævnes (a) *pluralis majestatis*
og (b) det store konsensus-vi ("vi mennesker").

Zeppelinere

Er dødsensfarlige,
fordi de flyver så langsomt.

Er fyldt til randen
med sprængstof.

Tilhører en anden tid.

Var noget,
tyskerne fandt på.

